

**WSKAZÓWKI DO ĆWICZEŃ
DLA STUDENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKO-
DENTYSTYCZNEGO
Zakład Anatomii Prawidłowej i Klinicznej CB WUM**

B.Ciszek

Wymienione poniżej miana anatomiczne wskazują struktury anatomiczne, które należy umieć rozpoznać i omówić. Obowiązujące są miana łacińskie.

SYSTEMA NERVOSUM CENTRALE I

SYSTEMA NERVOSUM NERVOUS SYSTEM

1/SYSTEMA NERVOSUM CENTRALE 1/CENTRAL NERVOUS SYSTEM

CNS

Encephalon	Brain
Medulla spinalis	Spinal cord

2/SYSTEMA NRVOSUM PERIPHERICUM 2/PERIPHERIAL NERVOUS SYSTEM

Nervi craniales	Cranial nerves
Nervi spinales	Spinal nerves
Truncus symphaticus	Sympathetic trunk
Nervi plexus et ganglia autonomica	Autonomic nerves, plexus et ganglia

SYSTEMA NERVOSUM SOMATICUM - SOMATIC NERVOUS SYSTEM -
odpowiada głównie za czynności świadome i podległe woli

SYSTEMA NERVOSUM AUTONOMICUM - AUTONOMIC NERVOUS SYSTEMS -
odpowiada głównie za czynności narządów nie podległe woli

1/UKŁAD PRZYWSPÓŁCZULNY (*PARASYMPATHICUS*) - gromadzenie energii:

- pobudzenie czynności wydzielniczej i motorycznej układu pokarmowego
- zwiększenie trzewnego przepływu krwi
- zmniejszenie mięśniowego przepływu krwi
- obniżenie częstości rytmu serca
- obniżenie ciśnienia krwi

2/UKŁAD WSPÓŁCZULNY (*SYMPATHICUS*) zużycie zgromadzonej energii w czasie ataku, obrony ucieczki.

- zahamowanie czynności wydzielniczej i motorycznej układu pokarmowego
- ograniczenie trzewnego przepływu krwi
- zwiększenie mięśniowego przepływu krwi (w wybranych sytuacjach)
- zwiększenie częstości rytmu serca
- podwyższenie ciśnienia krwi
- w stanie wstrząsu centralizacja krążenia (nerki, mózg, serce).

OUN	CNS
Substantia grisea	Grey matter
- nucleus	nucleus
- columna	column (in spinal cord)
- stratum(palium)	layer (cortex cerebri)
Substantia alba	White matter
- tractus et fasciculi	Tracts & fascicles
Ependyma	lining of the ventricles

PERIPHERIAL NERVOUS SYSTEM

Ganglion – zgrupowanie ciał komórek nerwowych poza OUN

Nervus - nerve – wiązka włókien nerwowych (aksony i/lub dendryty)

Plexus – miejsce wymiany włókien nerwowych pomiędzy nerwami

ŁUK ODRUCHOWY

1/ Receptor (ból, dotyk, ucisk, wibracja, zapach, światło, dźwięk itd,...)

2/ Ramię dośrodkowe(aferentne)

3/ Synapsa

4/ Ramię odśrodkowe(eferentne)

5/ Efektor (mięsień szkieletowy, gładki, gruczoł itd)

Łuk monosynaptyczny – dwa neurony np. odruch kolanowy

Łuk wielosynaptyczny

OUN – rozwój I podział

1/ Lamina neuralis Neural plate

2/ Sulcus neuralis Neural groove ,

3/ Plica et crista neuralis neural fold & neural crest

3/ Tubus neuralis Neural tube

lamina alaris alar plate – ośrodki czuciowe

sulcus limitans

substantia grisea intermedia - intermediate gray matter – ośrodki autonomiczne

lamina basalis basal plate – ośrodki ruchowe.

4/ Pierwotne pęcherzyki mózgowia Primary cerebral vesicles

1- Prosencephalon - Forebrain

2- Mesencephalon - Midbrain

3- Rhombencephalon - Hindbrain

5/ Wtórne pęcherzyki mózgowia Secondary cerebral vesicles

1a - Telencephalon -Endbrain

1b - Diencephalon

3a - Metencephalon

3b - Myelencephalon

Podział OUN po zakończeniu życia płodowego

Telencephalon - Cerebrum ,

Diencephalon - Diencephalon

Mesencephalon - Mesencephalon

Metencephalon - Pons & Cerebellum

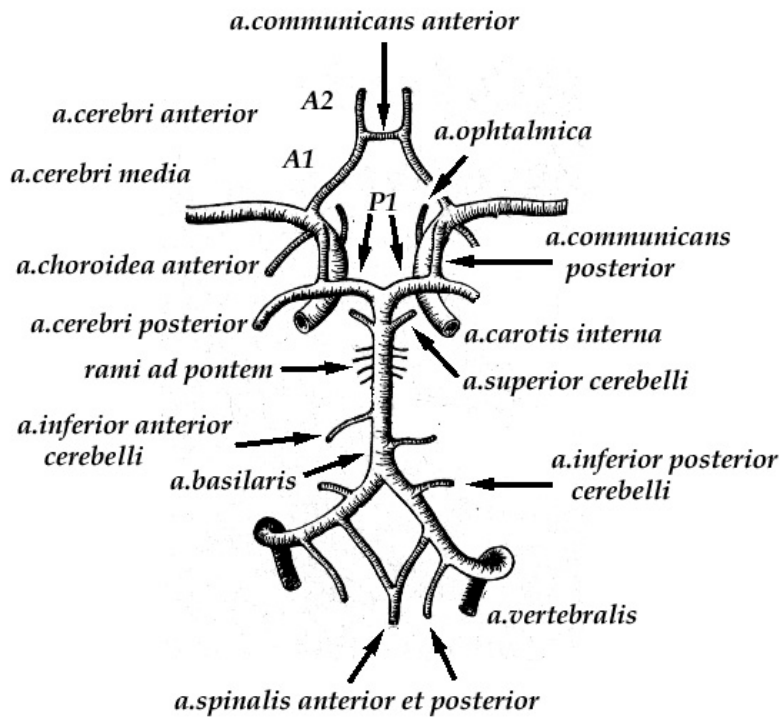
Myelencephalon - Medulla oblongata

Tubus neuralis - Medulla spinalis

OUNS = ENCEPHALON + MEDULLA SPINALIS

ENCEPHALON = CEREBRUM + TRUNCUS CEREBRI + CEREBELLUM

	Podział anatomiczny(embriologiczny)	Podział kliniczny	Po zakończeniu rozwoju
MÓZG	TELENCEPHALON	TELENCEPHALON + DIENCEPHALON	HAEMISPHERIAE CEREBRI TELENCEPHALON IMPAR DIENCEPHALON
PIEŃ MÓZGU	DIENCEPHALON MESENCEPHALON METENCEPHALON MYELENCEPHALON	MESENCEPHALON METENCEPHALON MYELENCEPHALON	MESENCEPHALON PONS MEDULLA OBLONGATA

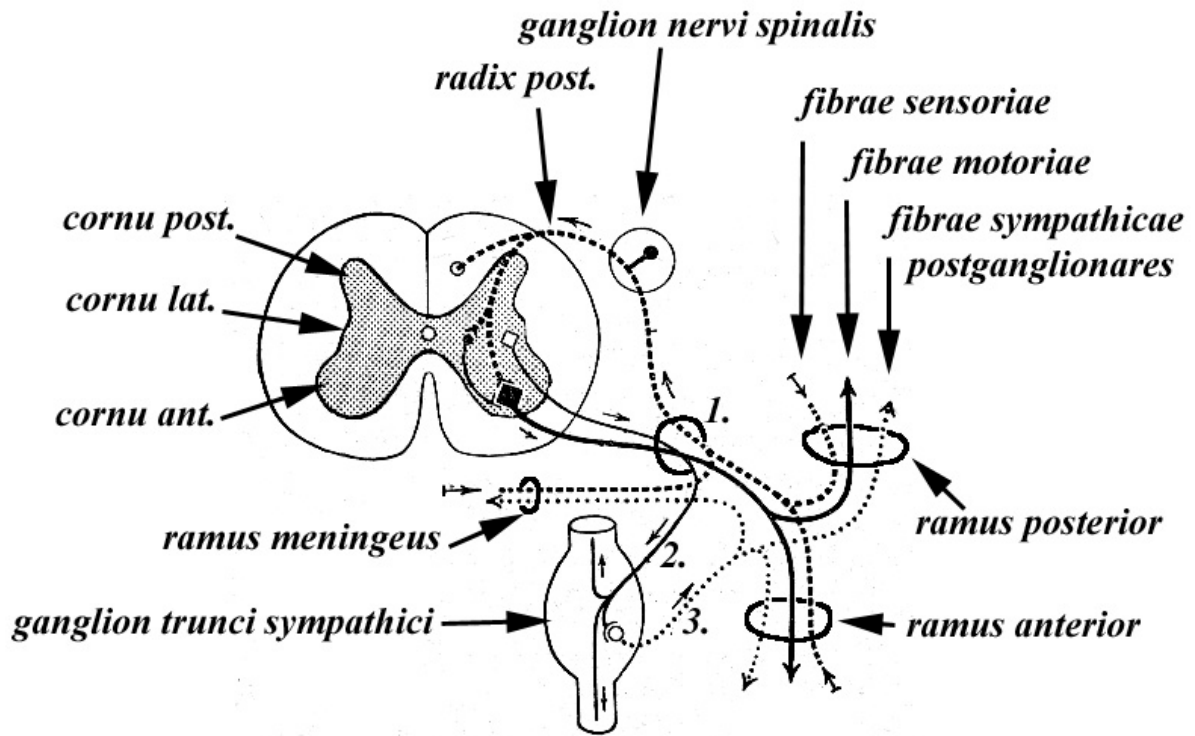
MEDULLA SPINALIS SPINAL CORD

Intumescentia cervicalis Cervical enlargement
 Intumescentia lumbosacralis Lumbosacral enlargement
 Conus medullaris Conus medullaris
 Cauda equina Horse tail
 Filum terminale Filum terminale
 Canalis centralis Central canal
 Ventriculus terminalis Terminal ventricle
 Fissura mediana ant. Anterior median fissure
 Sulcus medianus post. Post.median groove
 Septum medianum post. Post.median septum
 Sulcus anterolateralis Anterolateral groove
 Ventral root entry zone
 Sulcus posterolateralis Posterolateral groove
 Dorsal root entry zone
 Sulcus intermedius post. Post.intermediate groove
 Funiculi medullae spinalis White columns
 Funiculus ant. Ant.white column
 Funiculus lat. Lat.white column
 Funiculus post. Post.white column
 Fasciculus gracilis Fasciculus gracilis
 Fasciculus cuneatus Fasciculus cuneatus
 Segmenta medullae spinalis Segments of the spinal cord
 Cervicalia (8) Cervical
 Thoracica (12) Thoracic
 Lumbalia (5) Lumbal
 Sacralia (5) Sacral
 Coccygea (3) Coccygeal

Columnae griseae Grey columns
 Columna ant. Ant.column
 Cornu ant. Ant.horn
 Columna post. Post.column
 Cornu post. Post.horn
 Columna lat. Lat.column
 Cornu lat. Lat.horn

NERVUS SPINALIS SPINAL NERVE

Fila radicularia
 Radix anterior Anterior root
 Radix posterior Posterior root
 Ganglion spinale Spinal ganglion
 Truncus nervi spinalis Trunk of the spinal nerve
 Ramus anterior Anterior branch
 Ramus posterior Posterior branch
 Ramus meningeus Meningeal branch
 Ramus communicans albus White communicatig branch
 Ramus communicans grisseus Grey communicating branch

1. *truncus nervi spinalis*

2. *ramus communicans albus - fibrae praeganglionares*

3. *ramus communicans griseus - fibrae postganglionares*